

TANKER RUNDT ET MASSEUTTAK

Som tidligere grunneier og fremdeles med sterke følelser for det stedet jeg ha hatt mine gode ungdomsår, er det med forstemmelse og tristhet jeg har fulgt med den opphetede striden om det påtenkte masseuttaket på Drageid. I utgangspunkt og rent generelt er jeg ikke fremmed for det forhold at utvikling og modning er en viktig del av et hvert lokalsamfunn av ulik størrelse. Det er både naturlig og ønskelig og ikke minst nødvendig. Men forutsetningene for utvikling og framveksten av et slikt samfunn, bør skje i gjensidig respekt og ydmykhet for divergerende syn. Spesielt når det dreier seg om et drastisk naturinngrep av varig karakter.

Masseuttaket på Drageid kan gjerne sees i en slik forståelse og slutning. Det jeg imidlertid har reagert på er hvordan planene og tanken om å etablere dette uttaket har ført til steile motsetninger og til dels verbal krangel. Dette er en liten grend uverdigg, og etter min mening unødvendig. Det skal fortsatt bo folk og gode naboer på Drageid.

Samhold, forståelse og felles verdier er viktige i mange sammenheng og spesielt i ei grend hvor familier, barn, voksne og eldre skal leve i harmoni med hverandre, nå og i tider som kommer. Grenda Drageid har i årtider bygget på disse verdiene og og levd godt med dem. Selv om «gubbene» på butikkene i mange sammenheng kunne gå ganske langt i å trekke hverandres holdninger i tvil, og stemmeleiet under tiden kunne høres godt utenfor, gikk de sjelden eller aldri på akkord med det som i fellesskapet bandt dem sammen. Enigheten om at det viktigste var å enes om en samst forståelse, og å fortsette og bygge videre på forhold som fungerte. Eventuelle motsetninger og forskjellig syn ble i regelen tonet ned for det gode fellesskapets skyld.

Det er noe av dette fellesskapets «ånd» som synes fraværende og som jeg ikke registrerer i diskusjonen om masseuttaket. Kortsiktige og klare egeninteresser brynes mot verdier som til nå har vært en integrert styrke for grenda. Med all respekt for Saltenposten og den ansvarsfulle og viktige rollen den har for lokalsamfunnet, mener jeg likevel at vinklingen av reportasjen i striden på Drageid kunne ha vært noe mer nyansert. En bedre og mer omfattende forundersøkelse av konfliktens egenart og sprengkraft burde vært gjort. En allerede opphetet krangel ble i sannhet ytterligere forsterket gjennom avisens oppslag.

En grend som Drageid har, som grender flest, en kultur og et kulturlandsskap som veier tungt og som er av overordnet betydning å ta ansvar for. I dag er den generelle forståelsen for et slikt syn blitt stadig sterkere. For Drageids vedkommende har kulturlandskapet blitt utformet gjennom årtider av fredelig eksistens og verdsatte verdier. Inn- og utmark, skog og fjell har alltid spilt en stor rolle for daglig trivsel, og vil fortsette å gjøre det. Ja, bare under siste verdenskrig ble dette kulturlandsskapet utvidet med nødvendige skjulesteder i tiknytting til bombing, flykt og redsel, og som det i dag blir husket av de få som den gang opplevde på en særdeles måte. Å føre denne del av Saltdals krigshistorie videre til barn og barnebarn vil ikke bare være nødvendig, men ha varig verdi. Husene ble evakuert og dyrene og deres stell plassert på egnete steder i utmarka. I de 5 årene krigen varte ble det normale livet av preget av tyskernes tilstedeværelse på en rekke områder. Ikke minst gjaldt dette for ungdommen som måtte finne uvante og sikre steder for deres behov for fritid og adspredelse. Et krigens fristed for ungdommens helgesammenkomster som St.Hansfeiring og andre forhold med behov for følelse av frihet. En stor plattning for dans sørget for vel tiltrengt adspredelse og livsglede.

Disse spesielle og historiske steder er i høyeste grad en vesentlig del av det området som nå skal legges ut for masseuttak av stein. Med anleggsbrakker, borerigger, transport øg støy blir dette så viktige natur- og kulturområde forvandlet til det ugjenkjennelige.

Det må være innlysende at Saltdal kommune har en viktig rolle å spille. På kommunens hjemmeside slås det fast at kommunen er kjent for å være en god kommune for sine innbyggere og for at folk skal trives. Saltdal liker å kalle seg «Mulighetenes kommune», og med det for øyet ligger det nært å slutte at politikerne bærer et tungt ansvar for å treffe et vedtak til beste for det samhold og den trivsel som har vært et kjennemerke for grenda.

Grunneiere og ellers de som bor på Drageid bør anstrenge seg til det ytterste for komme i en skikkelig dialog og finne løsninger som alle kan leve godt med

Harald Martin Monssen